

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ponç Pons a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ponc-pons> >

Ponç Pons

N'han dit...

[...] D'una banda, les fonts variades i heterogènies de la inspiració -o del "pretext" (pre-text), com hom proposa amb més encert d'anomenar-lo- i, d'una altra, l'aplicació

d'aquesta varietat a receptes estilístiques igualment diverses. En efecte, gairebé no hi ha un sol poema en què no puguem llegir la tradició de què Ponç Pons es reclama: Vladimir Holan, Franz Kafka, Graciliano Ramos, Montale, Pessoa, T.S. Eliot, Walter Benjamin, W.C. Williams, Nerval, Marcel Proust, Wittgenstein, Matsuo Basho, Seamus Heaney, [Ramon Llull](#)...; una tradició que és la del *digest* poundià posat al dia gràcies a la cultura i a les lectures d'un home contemporani. Alaior, 1956. Poeta, narrador, crític literari i traductor

Contemporani perquè el poeta escriu per als seus iguals, per a aquest anònim públic que és representat, sobretot, per ell mateix. I és aquesta suma d'entelèquies lectores individuals allò que fa, justament, que el món modern sigui tal com ell l'entén: una babel d'interessos múltiples i dispers davant el fet de la cultura, i un *global village* d'afinitats humanes, un mosaic que, com més creix i més gran és i com més petites i insignificants són les peces que l'integren, més homogeni esdevé des d'una perspectiva suficientment llunyana. (...) Aquesta gran antologia de la literatura que Ponç Pons ens proposa té també, com era d'esperar, totes les formes possibles: la de l'exposició narrativa d'una rondalla centreeuropea situada a Menorca ("Milena"), la de la delicada aquarel·la oriental ("Les petjades escrites"), la de l'enumeració maig-68-antina ("Divagavari"), la del diàleg en quartets rimats dedicat a "Bernat Huguet, poeta menorquí del segle XVIII...", la dels epigrames ("*De Gravitate Mundi*")... Heus aquí, per tant, un recull que assoleix el seu to i color, la seva gamma precisa, gràcies a la varietat de veus que hi han quedat pastades. La suma de les llambordes ha fet possible l'existència d'un camí per arribar fins aquí -fins on s'acaba el sender. [...]

[Francesc Parcerisas](#), pròleg a Ponç Pons, *On s'acaba el sender* (Barcelona, Edicions 62, 1995)

[...] En el cas de Ponç Pons, un escriptor obert a la transcendència, amb una obra d'un perceptible contingut espiritual, es produeix una fructífera conjuminació d'un coneixement vastíssim del món cultural que caracteritza la modernitat europea i una identificació plena amb el seu territori illenc. A la seva obra trobem la presència familiar de Gauguin o de Van Gogh, i la d'Eliot, Pound, Rilke, Pessoa, Montale i tants d'altres. Ponç Pons, encara que defuig la qualificació d'erudit i es reconeix, més aviat, com a home de lletres, habita d'una manera apassionada un ric món literari que recorre els seus llibres i que els dota de nombrosos referents. Ara bé, l'obra de Ponç Pons no és un simple inventari, un calaix on el temps i les inquietuds literàries han anat desant els llibres llegits. Ponç Pons és un autor imaginatiu i d'una gran potència creativa, que està construint amb encert una intensa i diàfana veu personal.

[...] Trobem aquests versos: "Tenc els ulls tan gastats de viure en els fulls d'altri, / tenc el cor tan cansat de viure vides d'altri, / que ara agaf el meu boli i prov d'escriure uns versos / que salvin aquest dia a punt ja d'expirar". En una ocasió Ponç Pons va dir: "escriu per a mi o per a un lector invisible que té les faccions mesclades de tots els autors que estim". Aquesta reflexió em duu a recordar uns

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ponç Pons a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ponc-pons> >

mots de Blai Bonet al pròleg del seu llibre *Cant de l'arc* (1979): "si hagués d'escriure un llibre que fos la descripció i l'expressió de l'ésser humà instal·lat en mi, el títol possiblement seria: *La Casa en obres* (...) Jo em deixo fer. Deixo que em facin. M'alegra veure i sentir que m'edifiquen (...). Deixar-se construir; vet aquí el que és la transcendència".

[...] Una de les qualitats més significatives del treball literari de Ponç Pons és l'exigència amb què hi emprèn la seva relació amb el llenguatge, tant si es tracta de recórrer una expressió col·loquial o popular, com si el propòsit és la recreació de la llengua poètica d'un autor antic o, més sovint, a l'hora d'escriure un poema intimista.

Carles Duarte i Montserrat, «Ponç Pons: Una illa de paraules», parlament de presentació d'*Estigma* (Barcelona, 1995)

El que en diem principi és tot sovint el final / I arribar al final és començar. / La fi és d'on partim.

T.S. Eliot

Amb l'aparició d'*El salobre*, Ponç Pons clou no tan sols un cicle poètic format pels seus tres darrers llibres sinó que clou tota una època de la seva producció. Però, a més de tancar una trilogia i una etapa, *El salobre* també obre nous horitzons i perspectives a l'obra de Pons. En definitiva, *El salobre* és un llibre "frontissa" que serveix per a vincular el passat, el present i el futur del projecte literari del poeta.

La ja extensa obra lírica de Pons es pot distribuir clarament en tres períodes. Un primer període, entre 1978 i 1988, durant el qual es produeix la formació del poeta, la confirmació de la seva vocació, la consolidació de la seva veu (després de temptatives molt diverses) i la publicació de les seves primeres obres d'una certa ambició (*Al marge*, 1983, i *Lira de Bova*, 1987). El segon període cau entre 1989 i 1997 i és on hem de situar el compromís vital que l'autor estableix amb la poesia i amb la pròpia obra, i l'assoliment d'una impressionant maduresa com a artista literari a partir del recull *Desert encès*, 1989. Al llarg d'aquesta segona època, Ponç Pons ha retut un apassionat i dilatat homenatge a la mateixa literatura i, molt en particular, a tots els escriptors que han estat decisius en la formació del poeta.

Moltes vegades aquest homenatge ha pres la forma de cites assimilades, cites incrustades, imitacions, variacions, monòlegs dramàtics, etc. En aquest sentit, caldria inscriure els últims reculls de Ponç Pons en la tradició de poetes moderns, de Browning i Whitman a Eliot i Pessoa, que ha fragmentat o dinamitat el jo líric de la tradició occidental.

L'epicentre del segon període de la producció de Pons és la trilogia integrada per *On s'acaba el sender*, 1995, *Estigma*, 1995, i ara, *El salobre*, 1997. Dins el conjunt de l'obra de Pons, *El salobre* té la funció de tancar aquesta època d'"homenatges" i inaugurar una nova època, la tercera, que es caracteritzarà pel progressiu abandó del culturalisme poètic anterior i l'emergència d'una veu més despullada, més autèntica i més penetrant, que es nodreix més de la vida moral del poeta que de la literatura.

D. Sam Abrams, pròleg a Ponç Pons, *El salobre* (Barcelona, Proa, 1997)

[...] Qualsevol d'aquests textos [obra narrativa] dona testimoni de la fluïdesa de la prosa de Ponç Pons. Una prosa personal, ambiciosa, i que troba a cada moment la paraula justa per seduir el lector.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ponç Pons a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ponc-pons> >

No endebades alguns títols han estat acollits amb entusiasme pels estudiants de les escoles i dels instituts, i magnificats per la crítica.

[...] Des dels deu anys, que es va lliurar a l'aventura de llegir i d'escriure, per necessitat biològica i d'eixamplar els seus horitzons, Ponç Pons no ha parat de viatjar per l'univers exuberant i ubèrrim dels grans escriptors de totes les cultures i totes les èpoques. Des d'aleshores, "Sempre dorm amb papers i un llapis vora el llit". Però no tothom pot recórrer la distància que hi ha entre la bellesa i els nostres ulls sense caure en l'abisme del vertigen o de la impotència. Sobretot quan aquesta bellesa ens ha estat revelada de la mà dels elegits. S'ha de ser un inconscient o d'una naturalesa incombustible per no deixar-se vèncer per la claretat que irradien els versos dels grans lírics. S'ha de ser això, o no s'ha d'haver perdut aquella puresa iniciàtica de quan Ponç Pons encara duia calçons curts i pujava a les golfes de ca seva per ser Miguel de Cervantes i escriure amb una vella ploma, devora la llum petita d'una candela. Des d'una nit que tornava de jugar i, des del carrer, a través dels vidres d'una casa de gent acomodada, va contemplar una escena parellada en una de les primeres pantalles de televisió que hi va haver al seu poble, va tenir clar que dedicaria la seva vida a les paraules. Malgrat, a estones, li passà el mateix que conta que li passava Marcel Proust, a la novel·la *Pel cantó de Swann*. "I no tenc res pensat però vull escriure", diu un dels poemes d'*Al marge*. En aquells moments, ell tenia consciència d'una certa immaduresa. Però aquesta realitat, en comptes de desanimar-lo, li servia d'estímul [...]

Precisament si Ponç Pons és una de les millors veus poètiques del moment, no deu ser tant per la seva qualitat de lector contumaç i devot de textos magistrals, com per haver sabut mantenir impol·luta l'aigua clara dels seus primers paradisos d'infantesa. [...]

[Toni Vidal Ferrando](#), «Els mots d'àlgebra i llum de Ponç Pons», parlament de presentació d'*El salobre* (Barcelona, 27/05/97)

Copyrights text © Francesc Parcerisas, Carles Duarte, Sam Abrams i Antoni Vidal Ferrando

Tast de textos

Text

 PDF: [El rastre blau de les formigues](#)

Primeres pàgines del llibre.

http://www.quadernscrema.com/repositorio/libros/extracte_el_rastre_blau_de_les_formigues.pdf

 WEB: [Ponç a la Biblioteca Joan Lluís Vives](#)

Selecció de textos dins el Portal de Poesia Catalana Contemporània de la Biblioteca virtual Joan Lluís Vives.

<http://www.lluisvives.com/FichaObra.html?Ref=25922&portal=190>

 WEB: [Selecció de Poesia Catalana](#)

Reprodueix tres poemes d'*El salobre*.

<http://www.uoc.edu/lletra/especials/folch/ppons.htm>

 WEB: [Cinc poemes...](#)

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ponç Pons a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ponc-pons> >

... de *Pessoanes*, a *The Barcelona Review*, núm. 44 (setembre-octubre 2004).

http://www.barcelonareview.com/44/c_pp.htm

 WEB: "L'univers poétique de Ponç Pons"

Recull de poemes de Pons Pons al site multilingüe *Jardins des Muses*.

<http://www.pierdelune.com/page12a.htm#Pons,%20Pon%C3%A7>

 WEB: Magisteri Teatre-Mag Poesia

Inclou el poema "Roser".

<http://www.mallorcaweb.com/mag-teatre/poemes-solts/ppons.html>

 WEB: AI Daltabaix Poètic!

Un poema inèdit de l'autor en aquest web independent de poesia que acull poetes de tendències ben diferents.

<http://www.sant-cugat.net/daltabaix/ppons.htm>

 WEB: Traduït a l'hongarès

Un poema de Pons traduït a l'hongarès a *La Il·lustració Poètica Metropolitana & Continental*.

<http://perso.wanadoo.es/lipmic/Pluricat/mag/ponsp.htm>

 WEB: Publicacions i premis

El web del Festival de Poesia de Sant Cugat recull una llista d'obres publicades i de premis rebuts, així com una selecció de poemes.

<http://ilma.orgfree.com/poesiasantcugat/Pons2.htm>

 WEB: Selecció de poemes

Tres poemes de l'autor al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxiu/lletra/ppons_index_poemes.html

---

Àudio

 AUDIO: Deu poemes recitats per l'autor

Deu poemes recitats per l'autor

https://lletra.uoc.edu/anterior/noms/ppons/html_especials/pponsrecitapoemes.html

---

Altres

 TXT: "Exordi"

"Exordi"

https://lletra.uoc.edu/anterior/noms/ppons/html_especials/filiusinsulae.html

---

Biobibliografia

Biografia

 WEB: A la Viquipèdia

Nota biogràfica i obra de l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Ponç_Pons

 WEB: Ponç Pons a l'Institut Ramon Llull

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ponç Pons a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ponc-pons> >

Nota biobibliogràfica dins l'espai dedicat a la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara 2004.

http://fil04.llull.cat/cat/02protagonistes/pons_ponc.shtm

Bibliografia

 WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Pons+Pon%C3%A7&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

 WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Pons+Pon%C3%A7&sortdropdown=-&searchscope=23

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SPons+Pon%C3%A7%7COrightresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

 WEB: Per llegir a internet (BVJLV)

<http://www.lluisvives.com/FichaAutor.html?Ref=13804&portal=1>

 WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Pons%20Pon%C3%A7&sc=1&ln=ca>

 WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Pons%2C+Pon%C3%A7&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+lengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Comentaris sobre l'autor

Crítica

 WEB: Ponç Pons a l'AELC

Inclou biografia, obra, premis, transcripció d'articles, fragments de la seva obra i enllaços.

<http://www.escriptors.cat/autors/ponspo/>

 WEB: "Encara les paraules"

Resum poètic de 1998 llegit als Jocs Florals de Barcelona.

<http://campus.uoc.es/lletra/articulos/pons1201.html>

Comentaris

 PDF: Col·loqui virtual amb Ponç Pons

Col·loqui virtual amb Ponç Pons

<https://lletra.uoc.edu/uploads/lletra/noms/ppons/pdf/poncpons.pdf>

Comentaris

 PDF: Sobre Dillatari

Jordi Llavina escriu sobre aquest llibre de Pons, a l'*Avui* (09/06/05).

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Ponç Pons a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/ponc-pons> >

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av06078.pdf>

PDF: "El desè cercle"

Ressenya de Susanna Rafart sobre el llibre *Pessoanes*, a l'*Avui* (05/02/04).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av02411.pdf>

Propostes didàctiques

Recursos

WEB: Activitats per treballar poemes

Tres poemes amb propostes al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/ppons_index_props.html

---